

#04'2009

4
EDITORIAL

7-66 DOSSIER

Comunicación **journalism** entreteniment blogs represió
xarxes socials emissor **informació** censura tweets
media missatges crisis producció aules **knowledge**

67-75

WALK THE TALK

83-89

ZOOM IN

90-97

CONVERSA

76-82

EL PERSONATGE

98-102

SENSE FILS

MÓN UOC

15 ANYS

internacionalització Mèxic curs 2009-2010
celebración **homenatge** virtual ACN alumni 15 years
oferta formativa col·laboració **platform** bike

Les masses al poder

Las masas al poder

Power to the masses

Fa quinze anys, quan va néixer la nostra Universitat, alguns vaticinaven la irrupció d'internet i la web a les llars com una moda passatgera. En aquells temps no tan llunyans, els mitjans de comunicació tradicionals s'havien consolidat a les nostres societats com el que Thomas Carlyle i Edmund Burke ja havien batejat dos segles abans com el quart poder. Res semblava que poguéssim qüestionar la capacitat primer dels diaris, després de la ràdio i, al final del mil·lenni,

Hace quince años, cuando nació nuestra Universidad, algunos vaticinaban la irrupción de internet y la web en los hogares como una moda pasajera. En aquellos tiempos no tan lejanos, los medios de comunicación tradicionales se habían consolidado en nuestras sociedades como lo que Thomas Carlyle y Edmund Burke ya habían bautizado dos siglos antes como el cuarto poder. Parecía que nada podía poner en cuestión la capacidad primero de los periódicos, después de la radio y, al final del milenio, de la televisión como líderes de opinión, de tendencias pero, también, como instrumentos al servicio de intereses corporativos capaces de instaurar y derrocar gobiernos a conveniencia.

Fifteen years ago, when our university was founded, some people predicted that the irruption of the Internet and the World Wide Web in the home would be just a passing fad. In those not too distant days, the traditional media had established themselves in our societies as the fourth power, as Thomas Carlyle and Edmund Burke had labeled them two centuries earlier. Nothing seemed to call into question the potential of the newspapers, followed by the radio and, at the end of the last millennium, the television as leaders of opinions and trends, and tools placed at the service of corporate interests which were able to instate and bring down governments at whim.

de la televisió com a líders d'opinió, de tendències però, també, com a instruments al servei d'interessos corporatius capaços d'instaurar i derrocar governs a conveniència.

No obstant això, avui la xarxa d'internet, accessible, ubíqua i pràcticament universal, s'ha fet tan present a les nostres vides que la visió de Marshall McLuhan del mitjà com a extensió del cos, de la ment i de l'ésser sembla ja una obvietat. En una recent conversa, el president de Telefónica, César Alierta, revelava que les tres quartes parts dels habitants del planeta tenen telèfon mòbil. Aquesta connectivitat, sumada als ja prop de 600 milions de servidors

No obstante, hoy la red de internet, accesible, ubicua y prácticamente universal, se ha hecho tan presente en nuestras vidas que la visión de Marshall McLuhan del medio como extensión del cuerpo, de la mente y del ser parece ya una obviedad. En una reciente conversación, el presidente de Telefónica, César Alierta, revelaba que las tres cuartas partes de los habitantes del planeta tienen teléfono móvil. Esta conectividad, sumada a los ya cerca de 600 millones de servidores de internet repartidos por todo el mundo y el 1,5 millones de redes sociales activas, ponen en crisis el viejo orden de Carlyle y Burke, y abren un nuevo escenario de poder

Nevertheless, today the Internet network, which is accessible, ubiquitous and available almost worldwide, has become such a constant presence in our daily lives that Marshall McLuhan's vision of the medium as the extension of the body, mind and being now seems only too obvious. In a recent conversation, the chairman of the Spanish telephone company, Telefónica, César Alierta, revealed that three quarters of the world's population had mobile phones. This connectivity, together with almost 600 million Internet service providers distributed throughout the world and 1.5 million active social networks, are bringing the old order of

d'internet repartits per tot el món i l'1,5 milions de xarxes socials actives, posen en crisi el vell ordre de Carlyle i Burke, i obren un nou escenari de poder en què el control del mitjà torna a mans d'un productor-consumidor d'informació.

A diferència de la *aldea global* de la televisió per satèl·lit, on l'espectador continua sent un consumidor passiu, la *World Wide Web* està sent capaç de trencar els monopolis, la unidireccionalitat i les fronteres polítiques, culturals i lingüístiques, tot generant un nou règim col·laboratiu i participatiu que converteix els immigrants i nadius digitals en els detentors del quart poder a escala *glocal*.

donde el control del medio vuelve a las manos de un productor-consumidor de información.

A diferencia de la aldea global de la televisión por satélite, donde el espectador sigue siendo un consumidor pasivo, la *world wide web* está siendo capaz de romper los monopolios, la unidireccionalidad y las fronteras políticas, culturales y lingüísticas, a la vez que genera un nuevo régimen colaborativo y participativo que convierte a los inmigrantes y nativos digitales en los detentadores del cuarto poder a escala *glocal*.

Derrick de Kerckhove, el hereu intel·lectual de McLuhan, a quien tenemos el privilegio de acoger como investigador y colaborador

Carlyle and Burke to crisis point, and paving the way for a new power scenario in which the control of the media is returned to a producer-cum-consumer of information.

Unlike the global village created by satellite television, where the viewer continues to be a passive consumer, the World Wide Web is now able to break monopolies, unidirectionality and political, cultural and linguistic boundaries, while generating a new collaborative and participative regime which turns digital migrants and natives into the wielders of the fourth power on a *glocal* scale.

Derrick de Kerckhove, McLuhan's intellectual heir, who we have the privilege of welcoming

Derrick de Kerckhove, l'hereu intel·lectual de McLuhan, que tenim el privilegi d'acollir com a investigador i col·laborador a la nostra Universitat, recordava en una entrevista publicada a *Walk In* que el poder d'internet està en la seva capacitat de generar intel·ligència col·lectiva. Actualitzant Michel de Montaigne, en Derrick deia que "és preferible un cervell ben connectat que no pas un de ple", perquè la xarxa multiplica infinitament les nostres possibilitats d'accedir al coneixement i les experiències de milions de persones.

Ens trobem davant d'un fenomen imparable que va molt més enllà dels *tweets* que fan trottolar règims despòtics. És una autèntica

en nuestra universidad, recordaba en una entrevista publicada en *Walk In* que el poder de internet está en su capacidad de generar inteligencia colectiva. Actualizando a Michel de Montaigne, Derrick decía que "es preferible un cerebro bien conectado que uno que esté lleno", porque la red multiplica infinitamente nuestras posibilidades de acceder al conocimiento y a las experiencias de millones de personas.

Nos encontramos ante un fenómeno imparable que va mucho más allá de los *tweets* que hacen tambalear regímenes despóticos. Es una auténtica revolución que, como tal, se ha desatado cuando la sociedad ha empezado a

to our university as a researcher and associate, recalled in an interview published in *Walk In* that the power of the Internet lies in its ability to generate collective intelligence. Updating Michel de Montaigne, Derrick said that "a well-connected brain is preferable to a well-stocked one", because the network infinitely multiplies our possibilities of accessing knowledge and the experiences of millions of people.

We are faced with an unstoppable phenomenon that goes way beyond the tweets that destabilise despotic regimes. It is a true revolution which has opened up just as society is beginning to adopt new behaviours. And the

revolució que, com a tal, s'ha desfermat quan la societat ha començat a adoptar nous comportaments. I els valors revolucionaris de les xarxes socials —col·laboració, ajuda mútua, reciprocitat i transparència— s'estan estenent a la mateixa velocitat que progressa la connectivitat de les *aldees* més remotes del planeta.

Perquè internet és també la fi de la distància, és l'espai veritablement global on es construeix la nova arquitectura del segle XXI anunciada per Bill Mitchell, la dels vincles de les xarxes digitals davant dels espais físics delimitats, els murs i les fronteres. Tot i la distància encara considerable que separa alguns esvorancs

adoptar nuevos comportamientos. Y los valores revolucionarios de las redes sociales —colaboración, ayuda mutua, reciprocidad y transparencia— se están extendiendo a la misma velocidad que progresa la conectividad de las *aldeas* más remotas del planeta.

Porque internet es también el fin de la distancia, es el espacio verdaderamente global donde se construye la nueva arquitectura del siglo XXI anunciada por Bill Mitchell, la de los vínculos de las redes digitales frente a los espacios físicos delimitados, los muros y las fronteras. A pesar de la distancia aún considerable que separa algunas brechas tecnológicas, culturales y de

revolutionary values of social networks — collaboration, mutual help, reciprocity and transparency — are spreading at the same rate as connectivity in the most remote *villages* on the planet.

This is because the Internet also marks the end of distance. It is a truly global space where the new architecture of the 21st century predicted by Bill Mitchell is being constructed; the architecture of the links between digital networks opposed to defined physical spaces, walls and borders. In spite of the still considerable gaps between certain areas of accessibility, culture and technology in many regions of the world,

tecnològics, culturals i d'accessibilitat a moltes regions del món, les xarxes socials són ja una part tan important de la vida de milions de persones que els vells conceptes altermundistes del Nord i el Sud s'estan diluint de manera molt més contundent a les societats digitals que al món desconnectat.

Definitivament, aquesta revolució no és una moda. Els Facebook, Twitters i Google Wave passaran, sí, però, mentre hi hagi connectivitat, la xarxa seguirà trobant espais de col·laboració que faran realitat el somni de qualsevol revolucionari: el poder de les masses. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

accesibilidad en muchas regiones del mundo, las redes sociales son ya una parte tan importante de la vida de millones de personas que los viejos conceptos altermundistas del Norte y el Sur se están diluyendo de forma mucho más contundente en las sociedades digitales que en el mundo desconectado.

Definitivamente, esta revolución no es una moda. Los Facebook, Twitters y Google Wave pasarán, sí, pero, mientras haya conectividad, la red seguirá encontrando espacios de colaboración que harán realidad el sueño de cualquier revolucionario: el poder de las masas. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

social networks have already become such an important part of the lives of millions of people that the former other-worldly concepts of North and South are becoming diluted much more forcefully in the digital societies than in the disconnected world.

This revolution is definitely not a passing fad. The facebooks, twitters and google waves will come and go, of course, but as long as there is connectivity, the Web will continue to find spaces for collaboration which will make the dream of any revolutionary come true: the power of the masses. ■

Imma Tubella | President of the UOC

Cristóbal Schmal, il·lustrador,

va néixer a Arica (Xile) l'any que va morir Elvis. Després d'estudiar Disseny Gràfic a Valparaíso va decidir emigrar a Barcelona, on va treballar com a dissenyador i il·lustrador a diferents estudis. Des de fa dos anys treballa com a il·lustrador *freelance* per a clients d'Espanya, Xile i Alemanya.

www.artnomono.com

Cristóbal Schmal, ilustrador,

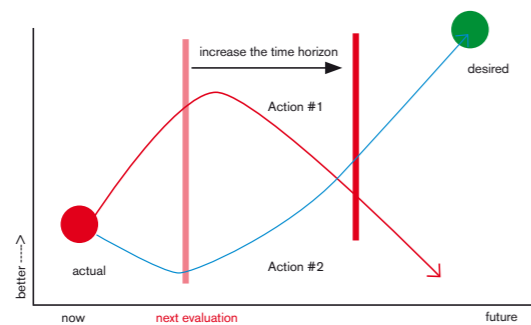
nació en Arica (Chile) el año en que murió Elvis. Después de estudiar Diseño Gráfico en Valparaíso decidió emigrar a Barcelona, donde trabajó como diseñador e ilustrador en diferentes estudios. Desde hace dos años trabaja como ilustrador *freelance* para clientes en España, Chile y Alemania.

Cristóbal Schmal, ilustrator,

was born in Arica (Chile) the year Elvis died. After studying Graphic Design in Valparaíso he decided to emigrate to Barcelona, where he worked as a graphic designer and illustrator in different design studios. For two years now he's been working as a freelance illustrator for customers in Spain, Chile and Germany.

Errata / In Issue #3 of Walk In (p. 54) we published an erroneous version of graphic 5, based on a drawing by the author. This gave a distorted representation of the author's intentions. The graph below is how it should have appeared.

Com convertir els problemes difícils en fàcils / Convertir un problema difícil en un problema fàcil / Converting difficult problems into simple problems /

WALK IN #04'2009

La revista trimestral de la UOC

Director: Eric Hauck

Director acadèmic: Lluís Pastor

Directora d'art: Tere Guix

Coordinadores editorials:

Rosa Mercader i Lali Sandiumenge

Realització editorial: liniazero edicions

Redactora en cap: Ester Medico

Redactors: Kim Amor, Albert Roca, Jordi Rovira,

Leo Ruffini, Àlex Vicente (París)

Redacció Món UOC: Eva Asensio, Anna Murgadas,

Jose Medina, Lluís Rius, Anna Torres

Col·laboradors: Carlos Albaladejo, Martin Kaplan,

Trina Milan, Vicent Partal, Miquel Àngel Violán

Documentació bibliogràfica:

Gema Santos i Pep Torn

Il·lustracions: Cristóbal Schmal

Fotografia: David Campos i Joan Roca de Viñals

Coordinació de la publicitat: Meritxell Santiago

Disseny de la publicitat: Tercer Polo

Maquetació: Miriam Suso

Traducció: Mary Black, Debbie Critchley, Ferran Esteve,

Maria Faidella, Albert Nolla, Glòria Roset,

Teresa Sandiumenge, Mark Waudby

Impressió: Syl

Una publicació de l'Àrea de Comunicació de la UOC

Av. Tibidabo, 39-43

08035 Barcelona

Tel. 93 253 23 00

www.uoc.edu

walkin@uoc.edu

Subscripcions:

get_walkin@uoc.edu / walkin.uoc.edu

Dipòsit legal: B-54843-08

ISSN: 2013-2549

Si no s'indica el contrari, els textos, fotografies i il·lustracions de *Walk In* estan subjectes a una llicència de reconeixement no comercial i sense obres derivades (3.0 Espanya) de **Creative Commons**. Es poden copiar, distribuir i comunicar públicament sempre que se citi l'autor i el nom de la revista, i no se'n faci ús comercial ni d'obra derivada. Consulteu la llicència completa a creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca

Impress en paper procedent de boscos gestionats amb criteris de sostenibilitat (FSC).

walkin.uoc.edu

La revista *Walk In* a la xarxa / La revista *Walk In* en la red / Find *Walk In* on the net /

DOSSIER

- 8 El terratrèmol digital / El terremoto digital / The digital earthquake / *Vicent Partal*
- 18 JEAN DANIEL
Historiador del dia a dia / Historiador del día a día / An everyday historian / *Àlex Vicente*
- 28 Homocomunicació / *Lluís Pastor*
- 36 UOC-COM / *Albert Roca*
- 40 Blogs i mitjans / Blogs y medios / Blogs and media / *Trina Milan*
- 46 YAQUB IBRAHIMI / Censura a l'Afganistan / Censura en Afganistán / Censorship in Afghanistan / *Jordi Rovira*
- 52 Educar entretenint / Educar entreteniendo / Educate while entertaining / *Martin Kaplan*
- 60 ALAN SCHROEDER
Debats electorals / Debates electorales / Electoral debates / *Jordi Rovira*

SIR BERNERS-LEE I EL PERIODISTA AFRICÀ

Vicent Partal

Vicent Partal és periodista i està considerat com un pioner de la xarxa. Nascut a Bétera, València, el 1960, va cofundar el 1983 la revista *El Temps* i va treballar al *Diari de Barcelona*, TVE i *La Vanguardia*. El 1994 va crear *El Temps Online*, el primer sistema informatiu a internet de l'Estat espanyol, i el 1995 va cofundar *Infopista*, el primer directori web en llengua catalana. D'aquí va néixer un any després *VilaWeb*, el principal diari electrònic en català. Partal ha rebut diversos premis, entre els quals destaquen el Premi Nacional d'Internet (2000) i el de Periodisme (2004), que atorga el Govern català.

www.vilaweb.cat / blocs.mesvilaweb.cat/vicent

Vicent Partal es periodista y se le considera un pionero de la red. Nacido en Bétera, Valencia, en 1960, cofundó en 1983 la revista *El Temps* y trabajó en el *Diari de Barcelona*, TVE y *La Vanguardia*. En 1994 creó *El Temps Online*, el primer sistema informativo en internet de España, y en 1995 cofundó *Infopista*, el primer directorio web en lengua catalana. A partir de ahí nació, un año después, *VilaWeb*, el principal diario electrónico en catalán. Partal ha recibido varios premios, entre los que destacan el Premio Nacional de Internet (2000) y el de Periodismo (2004), que concede la Generalitat de Catalunya.

Vicent Partal is a journalist regarded as a pioneer of the web. Born in Bétera, Valencia in 1960, he co-founded the magazine *El Temps* and worked at *Diari de Barcelona*, TVE and *La Vanguardia*. In 1994 he created *El Temps Online*, the first Internet-based news system in Spain, and in 1995 he co-founded *Infopista*, the first web directory in Catalan. *VilaWeb*, the leading electronic newspaper in Catalan, was launched one year later. Partal has won a number of awards, including Catalonia's National Internet Prize in 2000 and the National Journalism Prize in 2004.

Hi ha una imatge que fa anys que em té fascinat. Es tracta del primer esborrany que Tim Berners-Lee va fer sobre el que el món coneixeria com a *World Wide Web*. És un paper simple, com se'n fan milers al llarg del dia arreu del món. Un diagrama que il·lustra com funcionaria el *Mesh*, que era el primer nom que el creador de la web va pensar per al seu invent. Quan Berners-Lee va ser investit doctor honoris causa per la UOC, l'any 2008, va recordar que el qui era el seu cap aleshores al CERN, Mike Sendall, guardava una de les còpies originals amb un apunt a llapis, fet per Sendall mateix, que definia el projecte de la xarxa com a “vague, però emocionant”. Puc entendre que aquell dibuix ple d'objectes amb noms estranys pogués semblar-li “vague” a Sendall, tot just a primer cop d'ull. Però vull ressaltar que aquell home només amb un full en va tenir prou per entendre com d'“emocionant” seria tot el que la web ha canviat en

SIR BERNERS-LEE Y EL PERIODISTA AFRICANO

Hay una imagen que hace años que me tiene fascinado. Se trata del primer borrador que Tim Berners-Lee hiciera sobre lo que el mundo conocería como *World Wide Web*. Es un papel sencillo, como los hay a millares en todo el mundo al cabo del día. Un diagrama que ilustra el funcionamiento del *Mesh*, el primer nombre que el creador de la web pensó para su invento. Cuando Berners-Lee fue investido doctor honoris causa por la UOC en 2008, recordó que quien por aquel entonces era su jefe en el CERN, Mike Sendall, guardaba una de las copias originales con un apunte a lápiz hecho por él mismo que definía el proyecto de la web como “vago, pero emocionante”. Puedo entender que, a primera vista, aquel dibujo repleto de objetos

SIR BERNERS-LEE AND THE AFRICAN JOURNALIST

There is an image that has fascinated me for years. It is Tim Berners-Lee's first draft on what we would come to know as the World Wide Web. It is a simple paper, just like thousands that are written around the world every day. A diagram illustrates how *Mesh*, the first name that the creator of the web dreamt up for his new invention, would work. When Berners-Lee was awarded his honorary doctorate from the UOC in 2008, he recalled that the then-director of CERN, Mike Sendall, kept one of the original copies with a note he pencilled in himself defining the web project as “vague, but exciting”. I can grasp how that drawing full of things with strange names might have seemed “vague” to Sendall at first glance. But I want to stress the fact that a mere sheet of paper in his hand

les nostres vides, tot el que ha canviat a tanta velocitat que és difícil imaginar que siga possible.

Les emocions les sentim en tots els formats i per a bé o per a mal. Em vaig recordar de la frase de Sendall ara fa uns mesos quan es va deixar de publicar el *Seattle Post-Intelligencer*. El vell diari nord-americà feia cent seixanta-quatre anys que eixia cada matí al carrer. Ho havia aguantat tot: guerres, crisis econòmiques monumentals i sobtades, l'aparició de la televisió... Però ja no podia més. El mateix diari va publicar un vídeo on els redactors explicaven com havien viscut el darrer dia de treball i què enyorarien més.

És un document excepcional i, sí, emocionant. Però és un testament. El testament d'un temps que no tornarà a existir, no a Seattle sinó arreu del món. El testament d'un model de comunicació que trontolla i de quina manera sota l'impacte d'un tsunami imparable

con nombres extraños pudiera parecerle “vago” a Sendall, pero quiero resaltar que a aquel hombre le bastó una hoja para entender hasta qué punto sería “emocionante” todo lo que la web ha cambiado en nuestras vidas, todo lo que ha cambiado a tal velocidad que es difícil imaginar que sea posible.

Para bien o para mal, sentimos las emociones en cualquier formato. Hace unos meses recordé las palabras de Sendall cuando se dejó de publicar el *Seattle Post-Intelligencer*. Hacía 164 años que el viejo periódico norteamericano salía a la calle cada mañana. Había sobrevivido a todo: guerras, crisis económicas monumentales y súbitas, la aparición de la televisión... Pero ya no podía más. El propio diario publicó un video en el que sus redactores explicaban cómo habían vivido su último día de trabajo y qué era lo que más echarían de menos.

was enough for that man to grasp how “exciting” all the changes the web has triggered in our lives, everything that has changed so quickly that it is hard to imagine that it were possible, would be.

We feel excitement and other emotions in all shapes and sizes, for better and for worse. I remembered Sendall's statement a few months ago when the *Seattle Post-Intelligencer* went out of circulation. The old American newspaper had hit the streets every day for the past 164 years. It had ridden out everything: wars, sudden epically proportioned economic crises, the advent of television. Yet it could not hold on any longer. The newspaper itself published a video in which the editors recounted what their last day of work was like and what they would miss the most.

It is an exceptional document, and yes, an exciting one as well. But it is a testament: a testament to a time that will never exist

nascut en aquell document que Sendall definia com a “emocionant”. Vint anys després de la creació de la web, el món de la comunicació en general i de la premsa en particular viu un moment històric i vells i grans productes, excel·lents fins i tot, que han aguantat durant dècades, que han estat al servei de la seua comunitat de forma permanent i tenaç, que han sabut fer un negoci de difondre notícies, simplement s'esvaeixen, es fan fonedissos mentre els seus redactors es miren els uns als altres amb ulls incrèduls i expliquen en vídeo com voldrien que haguera estat la seua història.

Quan la gent es pregunta per quin motiu passa tot això, les raons són moltes i molt variades, però n'hi ha una que ressona una vegada i una altra: internet, internet, internet. Qui parla així, qui acusa la xarxa de la crisi actual del món de la comunicació, fa l'anàlisi senzilla perquè en realitat la resposta hauria de ser molt més complexa.

>>

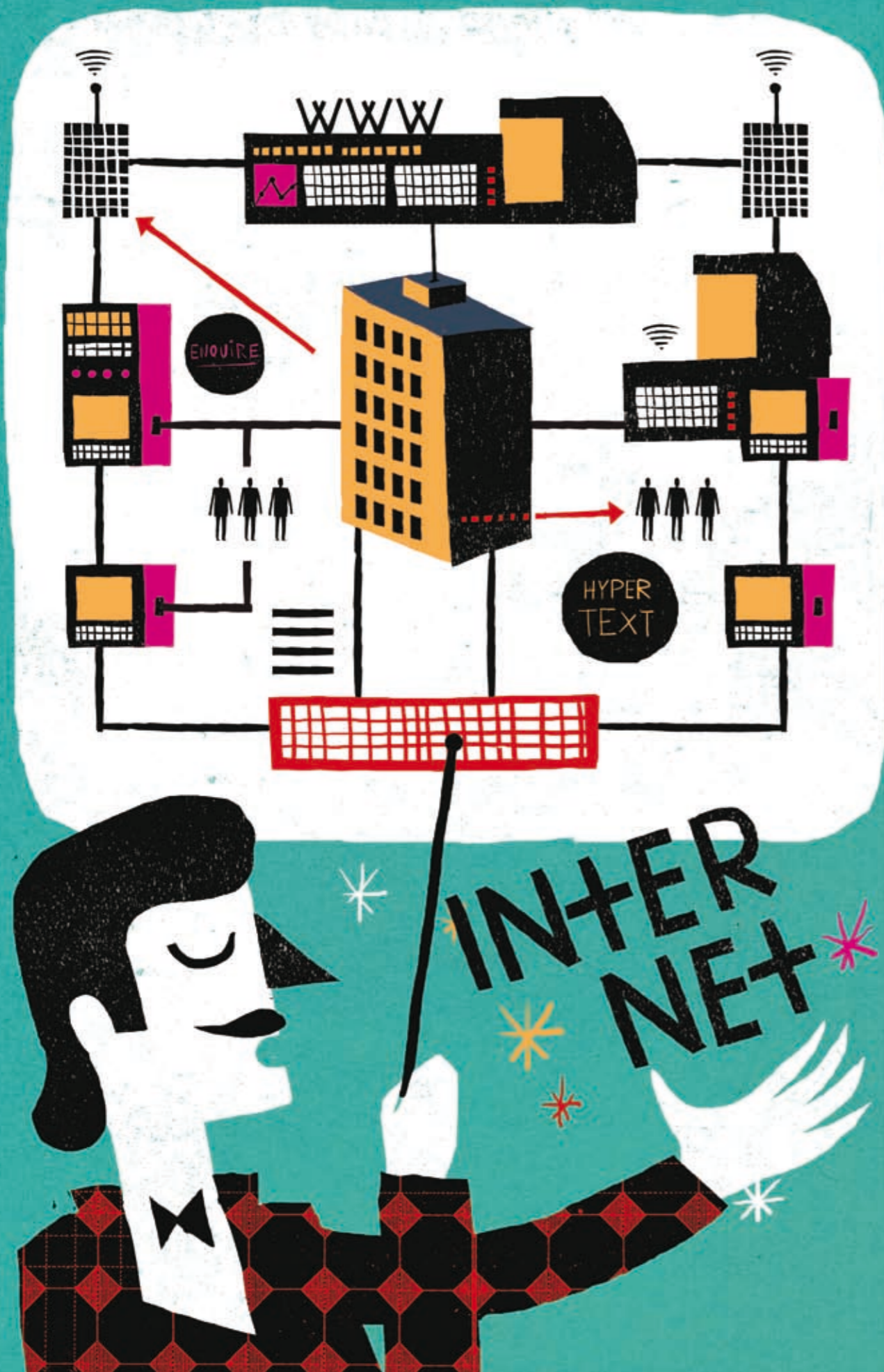
Es un documento excepcional y, sí, emocionante. Pero es un testamento; el testamento de una época que ya no volverá a existir, no sólo en Seattle sino en todo el mundo; el testamento de un modelo de comunicación que se tambalea –y de qué manera– bajo el impacto de un tsunami imparable nacido en aquel documento que Sendall definió como “emocionante”. Veinte años después de la creación de la web, el mundo de la comunicación en general y el de la prensa en particular viven un momento histórico, y viejos y grandes productos, excelentes incluso, que han resistido durante décadas, que han estado al servicio de su comunidad de una manera permanente y tenaz, que han sabido hacer de la difusión de las noticias un negocio, simplemente se esfuman, se derriten mientras los redactores se miran entre sí con gesto de incredulidad y explican en video cómo les gustaría que hubiera sido su historia.

>>

again, not just in Seattle but around the world. It is the testament to a model of communication that is rumbling – and how! – under the impact of the unstoppable tsunami unleashed in that document that Sendall defined as “exciting”. Twenty years after the web was created, the world of communication in general and the press in particular are at a historical juncture, and the hulking old products, even the excellent ones, which have held out for decades, which have served their community constantly and tenaciously, which have known how to do business by spreading the news, are simply fading away. They are melting away while the editors look at each other with incredulosity in their eyes and tell on video how they would have liked their history to be.

When people ask why all of this is happening, the reasons are many and varied, but there is one that echoes time and again: In-

>>

No hi ha cap activitat humana immune a l'impacte demolidor i creatiu de la web

No existe ninguna actividad humana que sea immune al impacto demolidor y creativo de la web

No human activity is immune to the mind-boggling yet creative impact of the web

≤

Alguna cosa així com “internet ha posat de relleu que bona part de la premsa i la televisió actuals són inservibles”. Per descomptat que a ningú no li agrada llegir la làpida de la pròpia tomba i per això és difícil d'acceptar una sentència així de conclouent. Però és el que hi ha. I sí, internet, al cap i a la fi, en té la culpa.

He dit a l'inici que aquella imatge seminal de la web em té fascinat. Em pregunte sovint si Sir Tim Berners-Lee va ser conscient en algun moment del trasbals que ens causaria a tots. Ell diu que no i ens l'hem de creure, és clar. Però el fet incontestable és que no hi ha cap activitat humana, vint anys després, immune a l'impacte demolidor i creatiu alhora de la web. El periodisme, la comunicació, tampoc.

No és que aquest diari o aquell haja de tancar o que aquesta publicació o aquella que semblava sòlida com una roca aparega de sobte com un terròs de sucre, desfent-se davant la cara atònita dels seus

≥

≤

Cuando la gente se pregunta por qué pasa todo esto, muchas son las razones, y muy variadas, pero una de ellas reaparece constantemente: internet, internet, internet. Quien habla así, quien acusa a la red de la crisis actual en la que está sumido el mundo de la comunicación, se entrega a un análisis sencillo porque, en realidad, la respuesta debería ser mucho más compleja. Algo así como “internet ha puesto de manifiesto que buena parte de la prensa y la televisión actuales son inservibles”. Es evidente que a nadie le gusta leer el epitafio de su propia tumba, y por eso es difícil aceptar una sentencia tan concluyente como esta. Pero es lo que hay. Y sí, internet, en definitiva, es la culpable.

He dicho al principio que aquella imagen seminal de la web me tiene fascinado. A menudo me pregunto si Sir Tim Berners-Lee fue en algún momento consciente de la conmoción en la que nos iba a

≥

≤

ternet, Internet and Internet. Whoever says this, whoever blames the web for today's crisis in the world of communication is making a simplistic analysis because the answer should actually be much more complex. Something like, “the Internet has spotlighted the fact that much of the press and television today are irrelevant”. Of course no one likes to read the writing on their own tombstone, and that is why it is difficult to accept such a categorical judgement. But that is the way things stand. And yes, in the end, the Internet is to blame.

At the start I said that I am fascinated by that seminal depiction of the web. I often wonder whether Sir Tim Berners-Lee was aware at any point of the upheaval he would cause to everyone. He says he wasn't and of course we have to believe him. But the incontestable fact is that 20 years later no human activity is immune to the

≥

El diari més ric i viu que he vist en la meua vida és a l'Àfrica

professionals de la comunicació intenten ordenar les seues idees. No, no és només això, ni tan sols és principalment això. El que ha canviat per sempre és que la web, com en tantes altres coses, ha dinamitat l'estructura social. Aquella convenció que feia de nosaltres, els periodistes, una mena d'intermediaris entre el poder i la societat. Entre els uns que sabien massa i els altres que sabien massa poc.

L'ofici de periodista és senzill, al cap i a la fi. Es limita a ser als llocs on passen coses, a veure-les i analitzar-les i a explicar-les tan bé com sabem i tan honradament com sabem. No li cal molta tecnologia, a això.

El diari més ric i viu que he vist en la meua vida és a l'Àfrica, no en recorde la ciutat i no m'agradaria equivocar-me tot esmentant-ne alguna que em ve, amb poca seguretat però, a la memòria. Simplement en una cruïlla un home tenia una gran pissarra negra i anava anotant les notícies que li deien, li cridaven literalment, els qui anaven i venien

bocetos, de los papelitos, de las notas en las que los profesionales de la comunicación intentan ordenar sus ideas. No, no se trata sólo de eso, ni siquiera esa es la razón principal. Lo que ha cambiado para siempre es que la web, como en tantas otras cosas, ha dinamitado la estructura social, aquella convención que hacía de nosotros, los periodistas, una suerte de intermediarios entre el poder y la sociedad, entre los que sabían demasiado y los que sabían demasiado poco.

El oficio del periodista es sencillo, al fin y al cabo. Nos limitamos a estar donde pasan cosas, a verlas y analizarlas, y explicarlas de la mejor manera posible y con la máxima honradez. Para eso apenas es necesaria la tecnología.

El diario más rico y vivo que he visto en mi vida está en África. No recuerdo la ciudad, y no me gustaría equivocarme citando alguna que, con poca certeza, me viene a la memoria. En una encrucijada,

made us journalists like brokers between power and society, between those who knew too much and those who did not know enough.

After all, a journalist's job is simple. It is limited to being where things are happening, to seeing and analysing them and then explaining them as thoroughly and honestly as we can. That does not require much technology.

The richest, most vivid newspaper I have seen in my life was in Africa: I do not recall which city and I do not want to err by saying one that just randomly comes to mind. At a crossroads, a man simply had a large blackboard where he wrote down the news as he got it; the people going from one place to another literally yelled it out to him. Since the journalist at the crossroads, the man who was himself the newspaper, knew most of the motorbike riders, passersby and bicyclists, he very judiciously asked them questions, comparing the

El diario más rico y vivo que he visto en mi vida está en África

d'un lloc a un altre. Com que el periodista de la cruïlla, l'home que era el diari ell mateix, coneixia la majoria dels ocupants de les motos, dels transeünts, dels ciclistes, amb molt de criteri els anava preguntant, contrastant la informació que li havien donat altres transeünts. Aleshores, ple d'entusiasme escrivia a la pissarra les notícies del dia en temps real per a la lectura dels seus clients. Constantment. Aquest és el treball del periodista, en definitiva, però recorde que en veure'l em va venir al cap més la idea, el concepte, de *nodo* que no el de *periodista*, tal com l'hem entès fins avui. Amb aquell constant esborrar i escriure el meu periodista de carrer anava reconfigurant la imatge de la seua pròpia comunitat a una velocitat que els complexos diaris que tenim a Occident són incapaçs ni de somiar. I en aquest sentit, sense ni un bri de tecnologia, aquell periodista de carrer era més a prop de l'era d'internet que jo mateix. Treballava a la manera

un hombre tenía una gran pizarra negra y en ella anotaba las noticias que le contaban, que literalmente le gritaban, los que iban y venían de aquí para allá. Dado que el periodista que estaba en la encrucijada, el hombre que, en sí mismo, era el periódico, conocía a la mayoría de ocupantes de las motos, a los transeüntes, a los ciclistas, demostraba un criterio extraordinario y les hacía preguntas, para contrastar la información que le habían proporcionado otros transeüntes. Entonces, entusiasmado, escribía en la pizarra las noticias del día en tiempo real para que sus clientes las leyeran. Constantemente. Ese es, en definitiva, el trabajo del periodista, pero recuerdo que, al verlo, me vino a la mente la idea, el concepto, de *nodo* antes que el de *periodista* tal y como lo hemos entendido hasta hoy. Con aquel borrar y escribir constantemente, mi periodista de la calle se dedicaba a reconfigurar la imagen de su propia comunidad a una velocidad inimaginable para

information he had gotten from other bystanders. He then enthusiastically wrote the day's news on the blackboard in real time so that his customers could read it. Constantly. This is the journalist's job in a nutshell, but I recall that when I saw him what came to my mind was the idea or concept of 'node' more than 'journalist' as we have understood the job until now. With that constant writing and erasing, my street journalist gradually reshaped the image of his own community at a speed that our complex newspapers in the West are incapable of even dreaming about. And in this sense, without even an iota of technological involvement, that street journalist was closer to the Internet age than I was. He worked the way the Internet does, that is, by accepting that others shape the day-to-day reality at a breakneck speed and try to give a bit of order, by cataloguing and honing to the original cacophony.

The richest, most vivid newspaper I have seen in my life was in Africa

d'internet. Assumint que els altres configuren la realitat del dia a dia a una velocitat de vertigen i intentant posar una mica d'ordre, catàleg i pulcritud a la cacofonia original.

Curiosament, en els inicis del periodisme digital al nostre país, fa molts anys, jo vaig definir el paper del periodista amb una imatge ben pròxima: vaig dir que un periodista en l'era d'internet havia de ser més aviat un "guàrdia urbà" de la informació, plantat com el meu col·lega africà al bell mig d'un trànsit infernal, intentant donar a aquell flux de dades un ordre lògic a l'hora de fer-lo circular. Alguns col·legues van revoltar-se contra la definició entenen que la figura del guàrdia urbà era autoritària i jo, en un excés de dubte, vaig cedir i ho vaig canviar per un "cartògraf" de la informació.

M'equivocava, però. Un cartògraf mira el que hi ha al davant i no ho toca. Ho dibuixa i ho acumula en forma de dades llegibles

los complejos periódicos que tenemos en Occidente. En este sentido, sin intervención alguna de la tecnología, aquel periodista de la calle estaba más cerca de la era de internet que yo. Trabajaba a la manera de internet, asumiendo que son los demás quienes configuran la realidad a una velocidad de vértigo y tratando de poner un cierto orden, catalogando y puliendo la cacofonía original.

Curiosamente, en los inicios del periodismo digital en nuestro país, hace ya muchos años, definí el papel del periodista con una imagen muy cercana: dije que un periodista en la era de internet tenía que ser más bien como un "guardia urbano" de la información, de pie como mi colega africano y rodeado por un tráfico infernal, mientras intentaba ordenar de un modo lógico todo aquel flujo de datos, al tiempo que hacía que siguiera circulando. Algunos colegas se rebelaron contra aquella definición, pues entendían que la figura

Curiously, at the dawning of digital journalism in our country many years ago I defined the role of journalists using a familiar image: I said that a journalist in the Internet age had to be more like an "urban cop" of information, situated like my African colleague right in the middle of infernal traffic, trying to give the flow of data a logical order when circulating it. Some of my colleagues took issue with that definition, viewing the figure of "urban cop" as overly authoritarian, and I, in a fit of doubt, gave in and replaced the metaphor with that of a "cartographer" of information.

But I was wrong. Cartographers look at what is before them but do not touch it. They sketch it and gather it in the guise of legible information, but they try not to interfere with it. However, journalists, especially Internet journalists, can no longer do this: they have to interfere, they have to be part of the circulating chaos. Not

<<

creadors. No és que la televisió comence a assumir que ha deixat enrere la seua glòria passada i el carrusel de milions i milions invertits en la publicitat de productes o política. No és que fins en la darrera redacció periodística del planeta, fins el darrer periodista, s'estiga preguntant com serà el seu futur i la paraula *internet* apareix en tots i cadascun dels esbossos, dels paperets, de les anotacions breus on els

<<

sumir a todos. Él dice que no y tenemos que creerle, evidentemente. Sin embargo, es innegable que no existe ninguna actividad humana, veinte años después, que sea inmune al impacto demoledor y al mismo tiempo creativo de la web. El periodismo, la comunicación, tampoco.

No se trata de que este o ese periódico hayan tenido que cerrar, o que esta o aquella publicación, que parecían sólidas como una roca, se mostraran de repente como un terrón de azúcar y se deshicieran ante la mirada atónita de sus creadores. No se trata de que la televisión haya comenzado a asumir que ha dejado atrás sus días de esplendor y el carrusel de millones y millones invertidos en la publicidad de productos o política. No se trata de que incluso en la última redacción periodística del planeta, el último periodista, se pregunten por su futuro y la palabra *internet* se lea en todos y cada uno de los

<<

mind-boggling yet creative impact of the web. And this includes journalism and communication.

It is not that this or that newspaper has to fold or this or that publication that seemed solid as a rock suddenly resembles a lump of sugar melting before the astounded gaze of its creators. It is not that television is beginning to accept the fact that its days of glory and the carousel of millions and millions of dollars invested in advertising products or politics are indeed a thing of the past. It is not that every last newsroom on the planet or every last journalist is wondering what their future holds, and the word *Internet* appears on every single draft, scrap of paper or jotting where communication professionals try to organise their ideas. No, it is not only that, nor is it primarily that. What has changed for good is that the web, just like so many other things, has upended the social structure, the convention that

>>

>>

>>

ENQUIRE

HYPER
TEXT

≤

però procura no intervenir-hi. El periodista, i encara més el periodista d'internet, això no ho pot fer ja: ha d'intervenir-hi, ha de ser part del caos circulatori. No perquè sí. Sinó perquè fóra absurd que precisament els periodistes fórem els únics humans a no comunicar-nos a través de la web. Quan milions de persones expliquen cada dia i tothora milions d'històries de forma simultània (per la web o al Twitter, al Facebook o en el seu blog) és inevitable que els contadors d'històries que hem estat els periodistes ens ho mirem amb cara de sorpresa –això que fins ahir fèiem nosaltres ara ho fa tothom!– però ens ho hauríem de mirar, sobretot, amb una gran il·lusió. És cert que han caigut grans torres i que en cauran moltes més. Però veure això no ens hauria d'impedir veure nàixer un món nou, com el que s'està posant en marxa. Un món on la versió dels fets que conta un corresponsal que viu en primera persona una mort als carrers de

millones de històries de manera simultània (per la web o en Twitter, Facebook o en su blog), es inevitable que los periodistas, que hemos sido los contadores de historias, nos lo miremos con cara de sorpresa –¡eso mismo que hasta ayer hacíamos nosotros lo hace ahora todo el mundo!–, pero deberíamos mirárnoslo, sobre todo, con una gran ilusión. Es cierto que han caído torres muy altas y que caerán muchas más, pero ver eso no debería ser obstáculo para que asistiéramos al nacimiento de un mundo nuevo como el que se está poniendo en marcha. Un mundo en el que la visión de los hechos que cuenta un corresponsal que vive en carne propia una muerte en las calles de Teherán no es sino un pálido reflejo de la muerte retratada en directo por un teléfono móvil y rápidamente colgada en YouTube. No es que una cosa entre en conflicto con la otra. Simplemente, nosotros tenemos que aprender a convivir con el nuevo mundo.

compete with the other; rather we simply have to learn how to live with the new world.

Everything races and everything is hurried, but there are sectors within the world of communication that are revealing the future because they have been capable of racing even faster. Personally, I think that the best of them all is music.

In recent years, we have heard chroniclers of the music industry ring the death knell of the business, and in the most extreme cases, even the death of music itself. The MP3 was the first revolution, and we all stuffed our hard drives with songs and music of dubious legality but amazing efficacy. It is true that the music business as it used to be has bitten the dust. CDs had replaced the old vinyl records at a disconcerting speed, but they did not even have enough time to become entrenched. Now more people buy MP3s and their

Teheran és només un pàl·lid reflex de la mort retratada en directe per un telèfon mòbil i penjada amb celeritat al YouTube. No és que una cosa lluite amb l'altra. Simplement nosaltres hem d'aprendre a conviure amb el nou món.

Tot corre i tot va de pressa però hi ha sectors de la comunicació que ens ensenyen ja el futur perquè han sabut córrer més ràpid. Personalment crec que cap com la música.

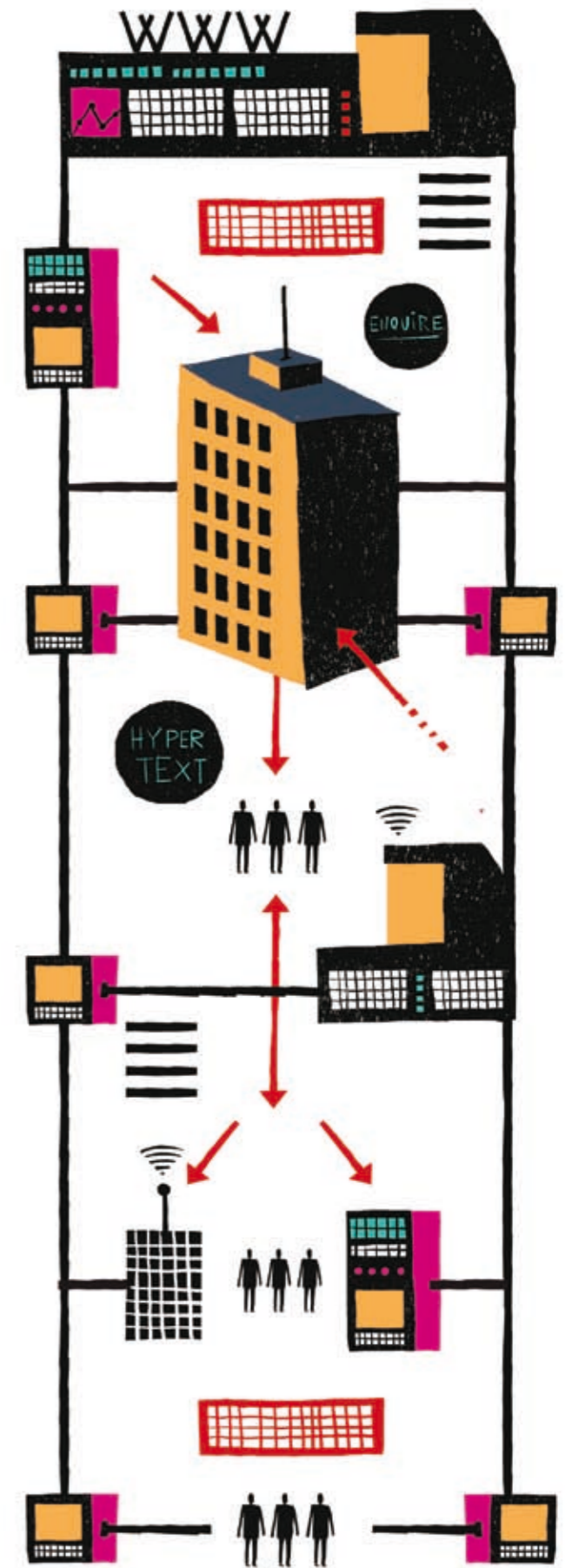
Hem vist els darrers anys com els cronistes de la indústria musical ens narren la mort del negoci i, en els casos més extremistes, la mort fins i tot de la música mateix. L'MP3 va ser la primera revolució i tots ens vam omplir els discos durs de cançons i músiques de legalitat dubtosa però d'una eficàcia demolidora. És cert que el negoci tal com era entès es va ensorrar. Els cedés havien substituït els vells vinils amb una velocitat desconcertant, però no han tingut

Todo corre y todo va deprisa, pero hay sectores de la comunicación que nos muestran ya el futuro porque han sabido correr más rápido. Personalmente creo que ninguno tanto como la música.

En los últimos años, hemos visto cómo los cronistas de la industria musical nos narraban la muerte del negocio y, en los casos más extremos, la muerte incluso de la propia música. El MP3 fue la primera revolución y todos nos llenamos los discos duros de canciones y músicas de legalidad dudosa pero de una eficacia demoledora. Es cierto que el negocio tal y como se había entendido hasta la fecha se hundió. Los cedés habían sustituido a los viejos vinilos a una velocidad desconcertante, pero ni siquiera han tenido tiempo de consolidarse. Hoy, es más la gente que compra MP3 y sus sucesores que la que compra discos tal y como los entendíamos en el pasado. Y es lógico que, en una industria basada en la comercialización de

successors than records as they existed in the past. And it is logical that in an industry that was based on commercialising a physical object that we called a record, the advent of the intangibility of the web has had a devastating impact.

But would anyone venture to say that music is in crisis today? That it is more crisis-ridden than three years ago? I think that the majority of readers would concur with my analysis that the music scene is, if anything, only getting better. However, the first condition of this improvement is that the industry should forget what it used to be and will never be again. Records are no longer sold, and selling records is no longer the musicians' main business, neither for their work nor for their income. But they have found the trick, albeit only incipiently. Musicians are once again focusing on concerts and making money with them; they allow themselves to give away much of their music

≤

del guardia urbano era algo autoritaria y yo, en un exceso de duda, cedí y la cambié por un “cartógrafo” de la información.

Pero me equivocaba. Un cartógrafo mira lo que tiene ante sí y no lo toca. Lo dibuja y lo acumula en forma de datos legibles, pero procura no intervenir en el conjunto. El periodista, y más si cabe el periodista de internet, ya no puede comportarse de este modo: ha de intervenir, ha de formar parte del caos circulatorio. No porque sí, sino porque sería absurdo que precisamente los periodistas fuéramos los únicos humanos que no nos comunicáramos a través de la web. Cuando millones de personas explican cada día y a todas horas

≤

just for the sake of it, but because it would be absurd for journalists to be precisely the only human beings not to communicate via the web. When millions of people tell millions of stories simultaneously (on the web, Twitter, Facebook or their blogs) every day and at all hours of the day, it is inevitable that the storytellers, we journalists, regard it with surprise – now everyone is doing what only we used to do! – but we should regard it mainly with excitement. It is true that huge towers have come crashing down and many more are yet to fall. But seeing this should not blind us to the fact that we are witnessing the birth of a new world, the one that is getting underway now. A world where the version of events that the correspondent who experiences firsthand death on the streets of Teheran relates is just a pale reflection of the death portrayed live by a mobile telephone and immediately posted on YouTube. One thing does not

El periodista en l'era d'internet ha de ser part del caos circulatori de la informació

El periodista en la era de internet ha de formar parte del caos circulatorio de la información

Journalists in the Internet age have to be part of the circulating chaos of the information

<<

ni temps de consolidar-se. Avui ja hi ha més gent que compra MP3 i els seus successors que no gent que compra discos, tal com ho enteníem ahir. I és lògic que en una indústria que estava basada en la comercialització d'un objecte físic que en dèiem *disc*, la irrupció de la immaterialitat de la xarxa tingués un impacte demolidor.

Però es pot atrevir algú a dir avui que la música està en crisi? Més en crisi que fa tres anys? Em sembla que la majoria dels lectors coincidirán amb la meua anàlisi que el panorama no fa sinó millorar. Una millora, però, que té com a primera condició l'oblit del que va ser i no serà mai més. Ja no es venen discos, ni vendre discos és la principal activitat dels músics, ni pel treball ni pels ingressos. Però han trobat, ni que siga de forma incipient, el desllorigador. Els músics tornen a posar l'èmfasi en els concerts i a fer-hi diners, es permeten regalar bona part de la música com a promoció o posant-la tota

<<

un objeto físico al que llamábamos disco, la irrupción de la inmaterialidad de la red tuviera un impacto demoledor.

Pero, ¿caso puede atreverse alguien a decir hoy que la música está en crisis? ¿Más en crisis que hace tres años? Creo que la mayoría de lectores coincidirán con mi análisis de que el panorama no hace sino mejorar. Sin embargo, esta mejora pasa, en primer lugar, por olvidar lo que fue y ya no volverá a ser. Ya no se venden discos, ni la venta de discos es la principal actividad de los músicos, ni en términos de trabajo, ni de ingresos. Pero, y aunque sólo sea de una manera incipiente, han dado con la clave: los músicos vuelven a poner el acento en los conciertos y a ganar dinero con ellos, se permiten regalar buena parte de la música a modo de promoción o poniéndola toda en abierto al servicio de los compradores, y en iTunes o en Spotify los oyentes escuchan y compran música por

<<

as a promotion or make entire albums available to buyers. And on i-Tunes or Spotify, users listen to and buy music, song by song, whenever they want and à la carte. And not in inconsequential numbers.

In fact, in April 2008 the statistics spoke clearly when they revealed that more music was sold – and I stress the word *sold* – via iTunes than via any of the traditional sale channels, Wal-Mart foremost. For those who heralded the death of music from the Internet, suddenly the Internet became the resurrection of music, and not just through the volume of business. No one can deny that today music from anywhere in the world circulates with a freedom that was impossible to imagine decades ago. The other night Xavi Sarrià, my friend and the singer in the Catalan band Obrint Pas, told me about his surprise when he played before thousands of people in a concert in Zagreb and realised that they were singing along with his songs in Catalan!

oberta al servei dels compradors. I a l'iTunes o a l' Spotify els oients escolten i compren músiques a la carta, cançó a cançó, quan volen i a la carta. I no en quantitats insignificants.

De fet, l'abril del 2008 les estadístiques van ser clares a assenyalar que ja es venia més música, insistisc en la paraula *venda*, a través de l'iTunes que a través de cap dels canals tradicionals de *venda*, Wal-Mart al capdavant. Per a aquells que anunciaven la mort de la música a mans d'internet de sobte internet esdevenia la resurrecció de la música. I no tan sols pel volum del negoci. Ningú no pot negar que avui en dia la música de qualsevol part del món circula amb una llibertat impensable fa dècades. Xavi Sarrià, el meu amic cantant del grup Obrint Pas, m'explicava l'altra nit la seua sorpresa en tocar davant milers de persones en un concert a Zagreb i adonar-se que corejaven les seues cançons en català! Va passar-se mig concert

canciones, cuando quieren y a la carta. Y no precisamente en cantidades insignificantes.

De hecho, en abril de 2008 las estadísticas señalaron claramente que ya se vendía más música –insisto en la palabra *venta*– a través de iTunes que a través de cualquiera de los canales tradicionales de venta, con Wal-Mart a la cabeza. Para aquellos que anunciaban la muerte de la música a manos de internet, de repente internet se convertía en la resurrección de la música. Y no solamente por el volumen de negocio. Nadie puede negar que, hoy en día, la música de cualquier rincón del mundo circula con una libertad impensable hace décadas. Xavi Sarrià, mi amigo y cantante del grupo Obrint Pas, me explicaba hace unos días su sorpresa cuando tocó frente a miles de personas en un concierto en Zagreb y se dio cuenta de que coreaban sus canciones ¡en catalán! Se pasó medio concierto intentando entender el fenómeno

He spent half the concert trying to understand the phenomenon until suddenly the audience fell silent when he sang one of the most famous songs in Catalonia. And there he found the key to what was happening: that specific song had not been posted on MySpace. And that is why they did not know it...

So the first condition of this improvement is to forget what used to be and will never be again. The world of communication, in journalism or cinema, in all its realms, simply needs to regenerate. It needs to reinvent itself and go back to the basics: notes, tones and lyrics for music; visual texture and a plotline for film; a well-written examination of a specific issue for journalism. This means going back to excitement, in any case and in all cases, the excitement that Tim Berners-Lee talked about in the investiture speech he delivered for his honorary doctorate.

intentant entendre el fenomen fins que de sobte el públic va callar precisament quan interpretava una de les cançons més conegudes al nostre país. I allà hi havia la clau del que estava passant: aquella cançó concreta no era, no l'havien penjat, al MySpace. I per això no la sabien...

Una millora, doncs, que té com a primera condició l'oblit del que va ser i no serà mai més. El món de la comunicació, sigui periodisme o cinema, en tots els àmbits i en qualsevol, necessita simplement regenerar-se. Inventar-se de nou tornant al que és bàsic: unes notes, uns tons i unes lletres si ets músic; una textura visual i un relat si fas cinema; una mirada a una cosa concreta, deixant-la ben escrita si fas periodisme. Tornant a les emocions, en qualsevol cas i en tots els casos, aquelles de les quals ens parlava Tim Berners-Lee durant aquella sessió d'investidura com a honoris causa.

hasta que, de repente, el público calló precisamente cuando interpretaban una de sus canciones más conocidas aquí. Ahí estaba la clave de lo que estaba sucediendo: aquella canción no estaba en MySpace. No la habían colgado. Y por eso no se la sabían...

Una mejora, por lo tanto, que tiene como primera condición olvidar lo que fue y lo que nunca volverá a ser. El mundo de la comunicación, sea periodismo o cine, en todos y cada uno de sus ámbitos, necesita simplemente regenerarse. Inventarse de nuevo volviendo a lo que es básico: unas notas, unos tonos y unas letras, si eres músico; una textura visual y un relato si haces cine; una mirada a una cosa concreta, plasmándola bien sobre el papel, si te dedicas al periodismo. Una vuelta a las emociones en todos y cada uno de los casos, a aquellas a las que se refirió Tim Berners-Lee durante su sesión de investidura como doctor honoris causa.

The rest – business, huge skyscrapers, endless warehouses, industrial production, dissemination channels, the ways of getting paid and selling, power or what we think power is, show business... – wobbles. The Internet has changed the communication and art industries, giving them back to the creators, democratising them, opening up their doors and windows, facilitating their dissemination and, truth be told, unleashing upheaval in the established order. But it is creative upheaval that, by generating a new world, is opening up more doors than it is closing. Regardless of how spectacular the last days narrated by the lead characters or suffered in silence may be, these shadows cannot conceal the ray of light that is beaming down on culture and communication – and democracy as well – thanks to that piece of paper with diagrams and balloons that, as I have said all too often, still fascinates me today. ■

La resta (el negoci, els grans edificis gratacels, els magatzems inacabables, la producció industrial, els circuits de difusió, la forma de cobrar i vendre, el poder o el que pensem que és el poder, l'anomenat *show business*...) balla. Internet ha canviat la indústria de la comunicació i de l'art tornant-la als creadors, democratitzant-la, obrint les portes i les finestres, facilitant-ne la difusió i, és veritat, provocant un terrabastall en l'ordre establert. Però és un terrabastall creatiu que en generar un nou món ens obre més portes que no ens les tanca. Per més espectaculars que siguen els darrers dies narrats pels protagonistes o patits en silenci, aquestes ombres no poden amagar l'esclat de llum que ha arribat a la cultura i la comunicació, ep! i a la democràcia, gràcies a aquell paper amb diagrames i núvols que, ho he dit ja massa vegades, encara avui em segueix fascinant. ■

El resto –el negocio, los grandes rascacielos, los almacenes interminables, la producción industrial, los circuitos de difusión, la manera de cobrar y vender, el poder o lo que se nos antoja como poder, el denominado *show business*...– baila. Internet ha cambiado la industria de la comunicación y del arte devolviéndola a los creadores, democratizándola, abriendo puertas y ventanas, facilitando su difusión y, es cierto, provocando un terremoto en el orden establecido. Pero se trata de un terremoto creativo que, al generar un nuevo mundo, abre más puertas que las que cierra. Por más espectaculares que sean los últimos días narrados por los protagonistas o sufridos en silencio, estas sombras no pueden ocultar el estallido de luz que ha llegado a la cultura y a la comunicación y, ¡no lo olvidemos!, a la democracia gracias a aquel papel con diagramas y nubes que, no me canso de repetirlo, todavía hoy me sigue fascinando. ■

The original proposal of the www

www.w3.org/History/1989/proposal.html

Farewell to the P-I blog.seattlepi.com/video/bcplayer.asp?bcpid=1534576430&bctid=16577990001

Obrint Pas www.obrintpas.cat

Investidura de Sir Timothy Berners-Lee com a doctor honoris causa www.uoc.edu/hc/berners-lee/cat/index.html

The Knight Digital Media Center www.knightdigitalmediacenter.org/

La convergencia tecnológica en los medios de comunicación: retos para el periodismo, Ramon Salverría, 2009

www.raco.cat/index.php/tripodos/article/viewFile/118910/154114